

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Helyben: 10 kor. — fill. Egy évre . . . 16 kor. — fill. Fél évre . . . 5 . . . . . Fél évre . . . 8 . . . . . Negyed évre . . . 2 . . . . . Negyed évre . . . 4 . . . . . Egy óra . . . 1 . . . . . Egy óra . . . 1 . . . . . 70 . . . . . Egyes szám ára 4 fillér.		Főszerkesztő: BENEDEK JÁNOS. Felelős szerkesztő: IFJ. MÓRICZ PÁL. Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Hirdetési díjak: Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többnapos megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szöveg 4 fillér.
---	--	---	--

A siralomházban.

Debreczen lelkiösmeretesebb városatyái midőn a tákolt-bákolt nagy városháza gyülestermében össze-össze-gyülnék, azt hiszem, úgy érezték ott magokat, mintha siralom házban gyűltek volna össze.

A bukott főispán és cimborasága idejében csakugyan siralomház volt ez a gyülesterem, amelyben a városi polgárságnak megannyi jogát hóhérolták le; majd az erőszakos hurokkal, majd bárdal dolgoztak és kifojtogatták az életerejét, ontották a tápláló vért annyiszor.

Tízennyolcz hosszú esztendőn keresztül majd minden közgyűlési alkalomra tartogatott az erőszak, a törvénytiprás, a kapzsi cimboraság ezen közörmű között letűnt sötét uralma valami rettenetes mütétet, a melynek következménye a debreczeni polgárság mai erőltetett állapota, anyagi és erkölcsi sorvadása és a városi vagyonnak megdöbbentő pusztulása, mert noha megbukott ez a sötét uralom, átkait, éves sebeit maga után hagyta.

Két premier.

(A rablók. Irta: **Zivuska Andor.** — A kegyelem kenyér. Irta: **Turgenyev Iván.**)

Érdekes két darab került színre a csütörtök esti bemutatón. Egy dramolett és egy két felvonásos színmű. Az egyik hazai, a másik orosz szerző műve, a miből a két darab megismerése előtt is bátran következtetni, hogy nagyon különböző jellegű színművekkel lesz dolgunk. S mégis egy igen fontos közös vonásuk van: erjedő, forrongásban levő társadalmi eszmék talajából nőtt ki mind a kettő.

Aztán meg egy közös hibájuk: a formát elterjesztette mind a kettő. Zivuska dramolettjében egy négy felvonásos drámára való anyag van összetömörítve, míg a Turgenyev darabja bátran elfért volna egy dramolett szűk keretei között.

Azonban lássuk őket egyenként. A Rablók nagyon figyelemre méltó kis munka, szerzőjének kiváló érzéke van ahoz, ami dramáiróban a legfontosabb dolog, hogy t. i. miképpen kell az eseményhalmazból kiválasztani és együvé hozni éppen csak azt, ami összetömörítve is elegendő az összes események megértésére s a mellett az író céljának elérésére. Olyan forma eljárás ez mint mikor a szétszort sugarakat az üveglenese egy pontban egyesíti: a sugarak külön külön nem melegítnek, de egy sugáryalába hozva, világítani és gyújtani tudnak.

Alapeszméje oly régi, mint maga az

Elérkezett tehát annak az ideje, hogy a siralomházat újra a jog, törvény és igazságszolgáltatás csarnokává avassák fel e kimerült, e sokat kintott város vezetői. Hisz az új főispán, aki iránt maga az ellenzék is bizalmat előlegezett, rendszerváltozást ígért és hirdetett a Debreczen városi közigazgatás minden vonalán. Mi hisszük, hogy a puritán lelkű főispán komolyan is mondta, komolyan is akarja ezt, de hát a férfiszónak, az akaratnak legszebb gyümölcse a cselekedet!

Cselekedjenek tehát uraim! — Teljesítsék a kötelességüket! Tegyék lehetővé végre, hogy a város urai már legközelebb számoljanak le eddig üzött sáfarkodásaikról. Igazolják hiteles számokkal és irásokkal, mire fordították és mire osztott szét az immáron már elég hirhedt városi nagy kölcsön öt millió forintja?

És hogy azután hanyadán is vagyunk a városi építkezések költségeinek az elszámolásával és megosztásával?

Ifjabb Móricz Pál.

emberi társadalom: a hatalom, a gazdagság mindenben kizsákmányolja meg becsületétől is megfoszthatja az elnyomott szegényt rideg önzésével.

Hanem a forma, amiben ezt a régi témát földolgozza, az eredeti, frappáns. Egy rövid jelenés három személyvel. A szegény bányász (Odry) a feleségével (Tóth Ilonka) karácsony — éjén éppen belefog egy rabló történetébe, mely éppen tíz évvel ezelőtt ugyanazon a helyen történt.

Hirtelen megzörren az ablak s belép a földes ur (Komjáthy) a kinek kocsija eltört az uton. A bányász kimegy segíteni, az alatt a földesur minden eszközt felhasznál arra, hogy elesés tsa a bányász erőnyes feleségét. Semmiképpen sem tud célt érni. Végül menni készül, de előbb tudtára adja az asszonnak, hogy ha meg nem hajlik, kiteszi a házból férjével és beteg gyermekével a rideg éjszakába.

Minden szava oly rideg, oly erőszakos, hogy a szegény asszony belátja, nincs más választása, mint megadni magát. Találkat ígér. Ekkor lép be a férj, aki a javítás közben kezét is megsértette s vére hull a a gazdag szolgálatában. Az uraság jutalmul bérét fölemeli s a bányász hálalkodó ömlengései közt távozik. Könyekig meghatva megasztalja az uraság jószágát, azután jó kedvvel folytatja az imént felbehagyott rabló-történetét. Az asszony zokogva borul az asztalra, a függöny legördül. A közönség előtt pedig mintha a függönyre írva ereszkednék

A lapok méltatásai Bakonyi beszédje felől.

A „Debreczen“ közlebbi számában közöltük Bakonyi Samunak, a debreczeni II-dik választó kerület országgyűlési képviselőjének nagyszabású, parlamenti első beszédjét. Hogy olvasóink és a kerület választói e nagyszabású beszéd sikerét és hatását közvetlenebbül érezhessék és láthassák, közöljük több fővárosi lapnak a beszéd értékét, hatását, sikerét festő leírásokat.

A „Független Magyarország“ így ír:

A szélsőbaloldali pádsoraiból emelkedett szólásra dr. Bakonyi Samu.

Az egész ház figyelme feléje fordul. Bakonyi egyik legjelesebb tagja a magyar parlamentnek. A jó híre már megelőzte s fővárosban, mielőtt képviselő lett volna, a ma méltan várták nagy érdeklődéssel első parlamenti szónoklatát annak a képviselőnek, akit Debreczennek, az ország tőgyökere magyar városának egyik választókerületébe lelkesedéssel küldött fel az ország tanácsába. Bakonyi higgadt, nyugodt szónok. Mélyen gondolkodik, nem mond felesleges dolgokat s előadás modora elegáns. Látszik rajta, hogy odahaza Debreczen városában a közgyűlési termekben szerezte meg a szónoklási gyakorlatot. Nem népszó-

alá a morál: becsületes rablók ti, mily gásgan álltok a pénzes gazember fölött!

Tulajdonképpen az igazi dráma csak most kezdődnek, de azért befejezett egész. Mintha egy nagy opera ouverturje volna, a főmotívumok benne vannak, a darab maga csak variálja őket. Nem hibátlan munka: kivált a dialogusok nehézsége föl-tűnő, de tehetséges író munkája, az bizonyos.

Egészen más természetű az idegen darab. Turgenyev egyáltalán nem drámaíró talentum. Elbeszéléseivel és regényeivel szerzte hírnevét. Finom aprólékos lélektani megfigyelései és lehellett könnyűségű természetleírásai teszik rendkívül becsesekké műveit. Mar pedig ez a két írói tulajdonság a drámaírónak veszedelme. A Kegyelem kenyér, mint színmű, nagyon közepes termék, mert szerzőjében hiányzik a színszerűség iránti érzék. Nem is a darab a fő ebben a darabban, hanem egy remekbe készült jellemrajz, a Szemenics Vaszili aprólékos gondal meg-rajzolt jelleme.

Olyan távoli rokonféle, akit nem vesznek családtag számba, de cselédnek sem tekintik. Mulatnak öreges együgyűségén, leitatják s akkor nagyon is vaskos tréfákat engednek meg maguknak vele szemben a vendég urak. Pedig az öreg Vaszilinak egy rettenő titka van: a házi asszony Petrovna Olga tulajdonképpen az ő leánya. Ezt a titkot ittas állapotában elárulja. Ezzel végződik az első felvonás.

A másodikikat az tölti ki, miként gyónja

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

nok, de azért a piacon a nép előtt is kitűnően megállja helyét. Úgyesen, okosan csoportosítja érveit. Összefüggésszerűen építi fel fejtegetését s nem botlik meg soha. A lámpaláznak nyomai se mutatkoznak rajta, pedig a karzaton annyi szép asszony és leány foglalt helyet, s ez megzavarta már sok kitűnő szónoknak a nyugalmát. Virágos kalapok, a legkülönbözőbb színi bluzok tarka össze-visszaságban, mindig bizonyos háttérrel vannak a szónokló képviselőre. Bakonyi Samu hidegen hagyja mindezt. Belemélyed tárgyába, s érezhető meggyőződéssel fűzi fejtegetését. Pártjának tüntető helyeslése és eljenzése nem zavarja. Mintha csak isten tudja hányszor mondott volna, már vezérbeszédet az igazságügyi tárcza költségvetésénél.

Elismeréssel hajtott lobogót a bírói kar előtt. Nagyon helyesen jegyezte meg, hogy akármelyik tizenötezer esztendő hádnagyocska is kap annyi fizetést, mint egy bíró. Pedig ha az értelmi képességüket összehasonlítjuk, csak az előbbinek rovására tehetjük azt. Kifogásolta a napidíjasok számanak folytonos apasztását, követelte, hogy csak magyarul vezetett kereskedelmi könyveknek adja meg a törvényhozás a bizonyítási erőt, majd az ügyvédek dolgával foglalkozott. Az igazságügyminiszter folyton nagy figyelemmel kísérte Bakonyi beszédjét. Gyakran jegyzett és közbeszólásokkal helyeselte a függetlenségi párt vezérszónokának fejtegetését. Bakonyi követelte, hogy az ügyvédi kamarákat a királyi táblák szerint osztsák fel, helyeselte a bírói és ügyvédi kar képesítésének egységesítését, reformálni akarja a büntetési rendszert, s a függetlenségi párt helyeslése közben jelentette ki, hogy ő is pártja is követeli a halálbüntetés eltörlését. Helyesli a leányesbítés büntetésének szigorítását, s akarja, hogy mindazon ügyekben, amelyek nem szigorúan katonai jellegűek, a katonákra is az általános büntetőtörvénykönyv paragrafusait alkalmazzák.

Bakonyi erős érvekben gazdag beszédjét nagy figyelemmel hallgattak minden párt s igen gyakran egyértelműleg helyeselték neki. A függetlenségi és 48-as párt pedig folytonosan tüntetett jeles tagja mellett. Amit minden függetlenségi képviselő várt Bakonyitól, abban nem is csalótkoztak. Erős katonája ő a pártnak, nagy tudományu harczosa a függetlenségi eszmék-

meg bűnét lassanként a leányának. Bizonyítékokat nem tud fölhozni, de Oiga egy perczig sem kétekedik a dolog igazságában. A közönség sem: ilyen jellemű ember nem hazudhat. Elismeri atyjának, de csak titokban. Vaszilót ez is boldoggá teszi, a lányától kapott falusi birtokra távozik s a függöny legördül.

Merész és szinte visszataszító téma, nem is drámanak való, de alkalmas ad egy nagyszerű, a szó legvalódiabb értelmében tragikomikus jellem megalkotására. Hanem színész legyen, aki megjátssa.

Faragó vállalkozott rá, vagy jobban mondva az ő kedvéért adták a darabot. Mert hisszük, az ő ambíciója nélkül nem igen került volna színre ez a darab.

Már azt is méltányolnunk kell, hogy nem más ismert színészekről divatossá tett szerepben lépett fel Faragó, hanem töretlen csapáson haladt. Így megvan az az elég tétéle, hogy a mi jót adott, azt tisztán a magaéból adta, alakítása nem más nagyobb művészek egyeniségének halvány tükrözése. Igaz örömmel élveztük ezt az alakítást, mert szorgalmas tanulmány gyümölcse, amihez nem hiányzik a rátormentség sem.

nek, Perczekig tapsoltak, mikor befejezte előadását s a képviselők tömegesen jöttek üdvözlésére. Bakonyi Samu nem sietett a szüzbeszéde megtartásával, de sem is volt szüksége rá. Mai szonoklata hosszú időre emlékezetes fog maradni.

Az „Egyetértés” így ír:

Az első támadás az igazságügyi budget ellen a függetlenségi párt soraiból történt. Bakonyi Samu, Debreczen város köveve volt a hivatalos szónoka a pártnak. Falszólalását nagy érdeklődés előzte meg. A haz minden oldaláról nagy figyelemmel hallgatták. Maga a miniszter is előrehajlott helyén, hogy egy szót se veszítsen el abból, amit Bakonyi mondani fog. Hat hónapig megálta a debreczeni Danton, hogy szótlanul ült a legnagyobb viták alatt. Hébe-hóba egy közbekialtással könnyített a lelkén, de szüzbeszédével várt arra az időre, míg olyan talajon halad a vita, a melyen teljesen biztosnak érzi magát. Bár az az ember, a ki a debreczeni városházán annyira ura a helyzetnek, a belügyi tárcza tárgyalása alatt is megmutathatta volna, hogy a közigazgatás ügyeiben is legény a talpán. Bakonyi Samu mai szüzbeszédével megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak. Mem afféle lelkesítő forradalmi beszéd volt, a minőket tőle választói sokat hallottak otthon való közszerepesei alkalmával, hanem egy komoly irányu, teljesen szakzerű beszéd, a mely azonban igen számottevő hatást idézett elő. Az igazságügy minden részletének kritikájába becsatkozott bele, alapos érvekkel, komoly fejtegetésekkel, világos előadással. Sorra vette az igazságügy minden kérdését és főként a bírák és ügyvédek helyzetét ismertette, kifejezve a maga nézeteit e kérdésekben. Az igazságszolgáltatás terén mindenki által várt reformokat sürgette beszéde végén Bakonyi Samu, a ki csaknem két óráig tartó beszéde alatt az egész ház osztatlan figyelmét vívta ki magának. Pártja mindig helyeslésekkel kísérte fejtegetéseit és beszéde végével zajos tetszései honorálta.

Az agrárius „Hazánk” röviden, de elismeréssel szól Bakonyi Samu érdekes beszédjéről, melyben az igazságügyi reformok egész sorozatára terjeszkedett ki.

Az Ugronpárti „Magyarország” szinte

Az első felvonás végső jelenetét, a mikor lassanként erőt vesz rajta a bor de a vele elkövetett durva tréfa fölárasztja büszkeségét, nagy művészi erővel játszotta meg, büszke lehet rá. Nem mulasztotta el kiemelni a legkisebb vonást sem, amivel ezt a jelenetet a szerző megrajzolta. A második felvonásban szintén lelkiismeretes volt az alakítása, de úgy vettük észre, hogy a természetesség rovására elezte ki a darab csattanóit, holott azok nem szorultak arra, megértette volna a közönség anélkül is őket.

A többi szerepeket Groó Valéria, Odry, Barta és Makray adták elég jól. Az Odry játékaról csupán az a megjegyzésünk, hogy nagyon rászokott a mesterséges akadozásra a beszédben, ami némelyszor ugyan igen jó arra, hogy a sugától esetleg rosszul ballott szót elköszörülje, de igen nagy hátrányára válik, ha állandó szokásává talál lenni.

Dr. Csürös Ferencz.

elismeréssel méltatja a függetlenségi Bakonyi Samu terjedelmes de tartalmas szüzbeszédét.

Nagyon érdekesen nyilatkozik a „Budapesti Napló”, Széll Kálmán ezen bizalmas ujságja is:

Beszámolhatunk egyéb kellemes meglepetésről is. A mai ülés ugyanis két jelentékeny parlamenti erő bemutatkozásához szolgáltatott keretet. A függetlenségi Bakonyi Samu az egyik, a néppárti Simonyi-Semadam Sándor a másik. Debreczeni ügyvéd az első, budai fiskális az utóbbi. Eddig nagyon szűk kör ismerte őket, ha ismerte. Mától fogva azonban a magyar törvényhozás termében számottevő erőtenyözők. Ami első sorban tünteti ki mindkettőt; az a kellő szónoki lendület, a szinmagyar nyelv, a kerek és elegáns előadás. De jó szónok magyar földön nem volna éppen ritkaság. Van azonban ennek a két új akvizíciónak egyéb ajánló tulajdonsága is. Erős hajlandóság a tárgyiasságra, melyen csak itt ott csillan keresztül az egyiknek függetlenségi, a másiknak néppárti különállása, továbbá jelentékeny tudás, melynek birtokában minden frazistól könnyen tudnak óvakodni; aztan higgadság, önmérséklet, a tárgya való komoly elmerülés, a felszínesség önkénytelen elmerülése. Elképzelhető tehát, hogy így fölverte, ez a két szónok igazán le tudta bilincselni az egész hallgatóság figyelmét. Bakonyi Samu temperamentumos és mégis tárgyias, hosszú és mégsem fárasztó beszéde után tüntetve ünnepelte a szélsőbal és hasonló ovaczió jart ki a néppárt részéről Simonyi-Semadam Sándornak, aki ugyan máskor is beszélt már, de igazában ma mutatkozott be a t. Háznak. S ha Bakonyiban a magas jogászai gondolkodást, Simonyi-Semadamban viszont az elegáns előadást, a szinmagyar nyelvet s a biztos szónokot ismerte el a többség is.

A „Magyar Hírlap” elösmérése is teljes, tekintve, hogy ez az ujság is kormányparti szócso:

Bakonyi Samu volt az első szüzbeszéd, kinek bemutatkozásához nemcsak a Kossuth-párt, hanem főképp pátriája, Debreczen, nagy varakozásokat fűzött. Alapos jogásznak mutatta be magát. Sok helyes szempontot taláunk beszédében, melyet a Haz figyelmesen hallgatott. Az ügyvédi kar szempontjából bírálta az igazságügyeket. Beszéde végén természetesen nem mellőzhette az ellenzéki álláspont megokolásához nélkülözhetetlen bizalmatlansági okoskodásokat. De ez a pártszempontból eredő oldal-ugrás sem romlotta le a nemzeti szemponttól kiinduló és a magánérdek fölé emelkedő fejtegetések hatását.

Az exkormányparti „Pesti Hírlap” sem tagadhatja le a sikert Bakonyi beszédjétől, amelyről ezt írja:

Mindjárt Rohonyi Gyula magvas előadói beszéde után a debreczeniek új függetlenségi képviselője mondotta el beszédét, melyet nagy érdeklődéssel vártak és hallgattak. Az igazságügyi kérdéseket részletesen tárgyalta. A bírák jobb javadalmasának szükségét hangoztatta és apránként bírálta az igazságügyi reformokat. Bakonyit pártbeljei élénken éljenezték és a beszéd után sokan üdvözölték.

A „Pester Lloyd” sem igen szokta bőven osztogatni az elösmérést az ellenzék érfianak, most mégis „e s t i” lapjában így emlékezik:

A parlamentnek ezen képzett, talentumos ujonca, aki mint kész szónok mutatkozott be, igazolta azt a bizalmat, melyet pártja belé helyezett.

Az izraelitába oltott néppárti „Buda-

Pesti Hírlap a Kossuth-párti szónokokkal szemben tanusítani szokott taktikájával el, amennyit elősmer, ugyanannyit oldalvágá sokkal lecsip az elismeréséből. Elősméri a széles vállu, komoly és szerény föllépésű emberről, Bakonyiról, hogy képességet nagyra becsülik, de aztán azon aggalyoskodik, hogy hangja a heves kitérőreket zajaban hallható nem lesz! (Ne tartson attól a tudósító ur! Szabad piacon is sokszor hallgatta annak a csengését ezernyi és ezernyi nép. Szerk.) Kifogásolja, hogy széles alapon beszél, noha beszédevel bizonyosságot tett szakképzettségnek nagy köréről, fölfogásának emelkedettségéről, s beszélő képességének edzettségéről. Nagy kegyesen elősméri, hogy ezek ol' jó tulajdonságok, melyekkel még a parlamentben sokra viheli Bakonyi.

A „Pesti Napló” szerinti Nagy várakozás előzte meg Bakonyi Samut, Debreczen városának fiatal képviselőjét. Jól megkoncipiált beszédeben az igazságügyi tárca körébe tartozó összes ágazatokra kiterjeszkedett; sok méltánylást érdemlő eszmét megpendített, de egy kicsit sokat is panaszkodott. (A mikor olyan sok a panaszolni való bajunk Szerk.)

Végül zedig a kormánypárt felhivatalosának, a „Magyar Nemzet”-nek a soraival rekesztjük a szemelvényeket, melyek bizonyítják, Bakonyi Samu első parlamenti szereplése m'radandó hatású volt és hogy annak sikerev l mind szeretett képviselőnk, mind a választópolgárok meglehetően elégedve; hisz az ellenfél taborának a hivatalos szócsöve.

„Magyar Nemzet” írja ezt: Figyelmreméltó, tartalmas beszéddel mutatkozott be ma Bakonyi Samu dr. a függetlenségi párt hivatalos szónoka, aki felszólalása tárgyaul az igazságügy nagy témát választotta, mely tárgyakban való szakavatottságáról a Házat teljesen és tökéletesen meggyőzte. Alig van az igazságügynek jelentősebb kérdése, amelyhez az új képviselőnek mondani valója ne akadt volna. És tatan ebben rejlett beszédének hibája. Tulságosan nagy volt a terrénüm, a melyen mozgott, nem volt képes eléggé koncentrálni bizonyos pontokra sem a maga, sem hallgatósága figyelmét. E mellett azonban sok figyelmreméltót tartalmaz beszédeben, melynek talán legbecesebb része az ügyvédségre vonatkozó fejtegetések voltak. Minden kasztszellemtől menten hangoztatta az ügyvédi kamaráknak a királyi táblák szerint való felosztását, követelte a selejtes, erkölcstelen elemeknek az ügyvédség köréből való kiküszöbölését s számos egészséges alapelvet állított fel, amely érdemes arra, hogy az ügyvédi rendtartásban érvényesüljön. A függetlenségi párt új parlamenti erejének első szereplését tüntető éljenzéssel honorálta, amelyre a szónok objektivitásával és tartalmas előadásával kétségtelenül rászolgált.

NAPI HIREK.

Istenitisztelek.

Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Biró János segéd lelk., kistemplomban: Kovács Zsigmond helyettes lelk., újtemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelk., ispotalytemplomban: Mitrovics Gyula lelk., szegényházban Hajdu Zsigmond, csapókeri imaházban Kovács János népisk. felügyelő.

—Az ágost, hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Harsányi Pál esküdtfelügyelő prédikál.

A szerkesztőségből.

Ifjabb Móricz Pál lapunk felelős szerkesztője, magánügyekben H. Nánásra utazott. Lorant (Lów) József segédszerkesztő helyettesíti.

Az amerikai Kossuth-szobor.

Amerikai magyar testvéreink igazi amerikai letteróvel és gyorsasággal látnak az amerikai Kossuth-szobor megvalósításához. A clevelandi ev. ref. lelképásztor igazi amerikai határozottsággal írja a nagy-szalontai és clevelandi Kossuth-szobor alkotójának debreczeni Tóth András szobrászmesterhez írott levelében, hogy „nehány hét alatt meg kell lenni a pénznek”. Ime így művel esodát a dollárok hazájában a magyar lelkesedés. Egyébként a Tóth András nagy-szalontai Kossuth-szobrának, az amerikai magyarok által is kivitelre elfogadott szobornak képmását a legnagyobb elősméréssel és lelkesedéssel közölte két amerikai magyar és egy amerikai angol nyelvű nagy lap, így terjesztve hírét a tengerentul is Tóth András nemes és mesteri alkotásának. Az amerikai magyar testvéreknek a lelkesedésére és tetterejére jellemző a Kossuth-szobor ügyében Csutoros Elek clevelandi ev. ref. lelkész levele, melyet közlünk:

Cleveland, Ohio, apr. 8. 1902.

Mélyen tisztelt Tóth ur!

Becses sorait megkaptam, szíves válaszáat köszönöm a clevelandi összes magyarság nevében. Tóth ur leveleit és a szobor fényképét azonnal átadtam a szobor bizottság elnökönek, s még aznap este összeült a bizottság tanácskozás végett. Nagy örömmel és lelkesedéssel fogadták Tóth ur nagybecsű, hazafias szívből eredő ajánlatát, s a bizottság elnöke Perczel Lajos ur írott is már a Tóth urnak a szobor ügyben. Pénzünk még eddig kevés volt, mert azt sem tudtuk mennyibe kerülne egy szobor itteni felállítására. De most már megkezdjük a gyűjtést, s néhány hét alatt meg kell lenni a pénznek.

... Szíves választát, s nagybecsű hazafias ajánlatat meg egyszer köszönve, a clevelandi magyarság nevében maradtam kiváló tisztelettel és hazafias üdvözléttel

Csutoros Elek ev. reform. lelkész.

Melczter ezredes dandár parancsnok.

Melczter Ferenc ezredes, a 39. gyezd parancsnokát a királyi budapesti dandárparancsnokká nevezte ki.

Képviselők a nánási Kossuth szoborra.

Csütörtökön este a budapesti Metro-pole szálló éttermében együtt vacsorázott néhány Kossuth-párti képviselő, csak egy kormánypárti volt köztük: Issekutz Győző. Vacsora közben Rákosi Viktor elmondotta a mult vasárnapi hajdunánási nép gyűlést, hogy a hajduk mily lelkesen határozták el, hogy Kossuth apánknak szobrot állítanak. Issekutz hallván ezt, szó nélkül zsebébe nyul, atad egy 10 koronást Rákosi Viktor-nak a hajdunánási szoborra. A függetlenségi képviselők zajosan megéljenezték, s Rákosi Viktor előtt, a fehér asztalon egyszerre egy csomó bankó jelent meg, összesen hetven korona. Ehez adtak Benedek János, Bakonyi Samu, Issekutz Győző, Gábányi Miklós, Lengyel Zoltán, Kubik Béla,

Reich Aladár 10—10 korona. Összesen 70 korona.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Sólyom Géza—Stagel Juliánna, Jubász József—Olah Rozália, Ásmány Kálmán—Herzeg Erzsébet, Mester Sándor—Kovács Sára, Szabó Sándor—Molnár Juliánna, Pasztor Zsigmond—Csehi Margit, Koroknai Károly—Válek Erzsébet, Fehér Miklós—Kalmár Juliánna, Hernády Pál—Aranyos Rózsa. Összesen 9 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentettek be. Fazekas Jánosné szül. Kovács Zuzsanna 48 éves háztartásbeli, Özv. Kokas Lajosné szül. Pap Mária 64 éves háztartásbeli, Tóth Sándor, 40 éves éves rendőr fogalmazó, Fábian E. 19 é. tanuló, Csáki Mária 19 éves háztartásbeli, Szatmári József 79 éves önnáló szücs, Ladányi Juliánna 15 hónapos csecsemő, Szabó Sándor 23 éves közös gyalokos, Bldog Janosné szül. Barta Erzsébet 67 éves háztartásbeli, Borsos István 24 éves lakatossegéd, Kacsari Károly 26 éves téglagyári munkás Szücs Jánosné, szül. Kovács Sára 90 éves háztartásbeli Zakar József 11 napos csecsemő, Hodos Gábor 55 éves kereskedő, Özv. Szabó Lajosné szül. Siteri Juliánna 54 éves napszamosnő, Lengyel (utónevét nem kapott) 76 óra. Mezei János 17 napos csecsemő Főríz Lajosné született Molnár Erzsébet 22 éves háztartásbeli, Dudinszky Mathild 7 éves gyermek, Papp Gyula 40 éves díjnok, Vértesi Erzsébet 8 éves gyermek, Szilágyi János 21 éves nyomdász, Kató Imre 12 hónapos csecsemő, Nagy Gizella 18 hónapos csecsemő, Kiss Gábor 1 hónapos csecsemő, Bugyi Gábor 49 éves napszamos Boeckai Ilona 2 éves gyermek, Mészáros Gyula 1-napos csecsemő, Morvai Ferenc 51 éves nyug. segéd telekkönyvvezető, özv. Harstein Sámuelné szül. Liehtmann Bet hi 85 éves maganzónó, Vasári István 34 éves szegényházi ápoló, Kis János 10 hónapos csecsemő, özv. Dobos Józsefné szül. Weisz Anna 43 éves maganzónó, Csizmadia István 56 éves önálló csizmadia és I halvaszületés. Összesen 36. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 53 születési esetet (28 fiu, 25 leány) jelentettek be, úgy a születések 17-el muttak felül a halálozásokat.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara majus hó 1-en, csütörtökön délután 3 és fél órakor új székházának helyiségében rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat XVII. fő fejezetből áll. Érdekességet kölcsönöz a közgyűlésnek, hogy Szávay Gyula titkár székfoglalóját ez alkalommal tarja meg.

A Vilmos huszárezred tisztikarának lovas ünnepélye.

A városunkban nagy népszerűségnek és szeretetnek örvendő Vilmos huszárezred derék tisztikara az idénis ényesnek ígérkező lovas ünnepélyt rendez. A lovas ünnepély hó 28-án hétfőn d. u. fél 2 órakor kezdődik s a sámsoni gyakorlóterén lesz. A lovas-ünnepélyre az ezred tisztikara teljesen magyarral összeállított meghívót, programmot nyomtatott. Az ünnepélyen csak a meghívott vendégek vehetnek részt.

A hozzánk juttatott program szerint a jury tagjai lesznek: Rieger Emil tábornok, Kuffka Ignác ezredes, Lázár Frigyes ezredes, Máriássy László alezredes, báró Nagy

alezredes, Reiner Gyula őrnagy, gróf Stahrenberg Vilmos kapitány, gróf Batthyányi Gábor kapitány. A program szerint az ünnepély lovasjátékkal kezdődik. A 2-ik szám díjugratás lesz, melyben részt vesznek: Sichra Lajos főhadnagy, Szabó Matyas főhadnagy, Uray Tibor főhadnagy, br. Podmaniczky Béla hadnagy, Máriássy hadnagy, Ruttkay Ferencz hadnagy, gróf Keglevich György hadnagy, gróf Szechenyi Pál hadnagy, báró Wimpffen Fülöp hadnagy, Kirnbauer Miksa hadnagy, gróf Haller Pál tiszthel. ettes, Markovits István tiszthelyettes. A harmadik szám szintén díjugratás lesz. Ebben részt vesznek Lichtenstein Pál hadnagy, báró Durneisz Gyula főhadnagy, báró Kapri Valér hadnagy, báró Fekete Aladár hadnagy, Kunze Gusztáv főhadnagy, Strassnický Károly kapitány, Woriczek Ernő hadnagy. Majd a jeu de barre következik. Ennek szereplői lesznek: Szabó Matyas főhadnagy, báró Wimpffen Fülöp hadnagy, Kirnbauer Miksa hadnagy, gróf Szechenyi Pál hadnagy, gróf Keglevich György, báró Podmaniczky Béla, Lichtenstein Pál hadnagyok, báró Durneisz Gyula és Kunze Gusztáv főhadnagy. Az 5-ik szám ismét díjugratás lesz. Részt vesznek ebben: báró Kapri hadnagy, Nedeczky kapitány, Uray hadnagy, Sichra főhadnagy, Ruttkay hadnagy, Máriássy hadnagy, gróf Keglevich hadnagy, gróf Szechenyi hadnagy, báró Podmaniczky hadnagy, báró Fekete hadnagy, Kunze f. h., Strassnický kapitány, Chernel kapitány. A vadászversenyben részt vesznek: Nedeczky kapitány, báró Kapri hadnagy, gróf Szechenyi hadnagy, báró Podmaniczky hadnagy, Ruttkay hadnagy, Uray hadnagy, Sichra főhadnagy, báró Wimpffen hadnagy, Máriássy hadnagy, gróf Keglevich hadnagy, Szabó főhadnagy, báró Fekete hadnagy, báró Berg Kapitány, Woriczek hadnagy, Edlinger hadnagy, Chernel kapitány, Máriássy alezredes. A lovasünnepélyre értékes tiszteletdíjakat ajándékoztak: Rieger Emil tábornok, Keil főhadnagy, a lovas iskola (ekvitaeczió), gróf Batthyányi Gábor, gróf Haller Jenő, a tiszti iskola, Reiner Gyula őrnagy, a tiszti iskola, gróf Stahrenberg kapitány, gróf Keglevich Miklós, a tiszti iskola, a 7. huszárezred tisztikara, a tiszti iskola.

Tanácsi döntés a pemetefüzcukorka ügyében.

Nagy port vert fel annak idején a Borsy fele pemetefüzcukorkák ügye, melynek miniszteri engedély nélkül való forgalombahozásáért a rendőrség — mint elsőfoku iparhatóság szigorúan ítélt. Közegészségügyi szempontból és kifogásolva a pemetefüzcukorkát Borsy Lajos czukraszti, mint forgalombahozót és Burger Péter dt., mint készítőjét egyenként 100—100 koronára, vagy 5—5 napi elzárásra és 50 korona pénzbírságra, Josa Vinczét a „Josa és Jóna” czég tulajdonosát ugyanez ügyből kifolyólag 3 napi elzárásra, vagy ötven koronára és 25 korona pénzbírságra ítélte. A megfélebbezett pemetefüzcukorka ügyében mint másodfoku hatóság, most a tanács döntött és pedig olyképp, hogy Burger Péter dt. és Josa Vinczét fölmentve — egyedül Borsy Lajost büntette meg az ipariskolai alap javára fizetendő 40 korona pénzbírságra. Az ítélet ki mondja azt is, hogy az elkövetett czukorkák visszaadandók s a marasztalásnak az a különös indokolása: hogy Borsy Lajos kihágást követett el akkor, mikor pemetefüzcukorka dobózára befőtettel nyert érdemeit rányomatta.

Noha egy pillanatig sem kételkedünk ab-

ban, hogy Debreczen városa t. tanácsa nem szegődhetik a külföldi gyártmányok ügynökévé s biztosra vettük hogy teljes indignatióval fogja vakbuzgó közegeinek ilyes impu-ratióját visszautasítani, mégis más az ez ügyben méltatlanul sértően meghurczolt tisztos polgar tarsaink érdekében is kisebb teljes terjedeleiben közölni fogjuk a ítéletet. Az ítéletben teljesen rehabilitálja a t. tanács dr. Burger orvost Józsa Vincze drog-istat Borsy Lajos iparost ésevvle egyszersmint nem csak helytád, de helyesnek, üdvösnek nemzeti szempontból dícséretesnek mondja ezek által kezdeményezett iparág meghonosítását. Hadd pusztuljon e téren is a silány oszt-rák áru piacunkról, Remélhetőleg ez ítélet arra fogja serkenteni amaz urakat hogy nem csak a pemetefü de mindeu egyéb ily czukorkákat elkészíteni főlölegessé teendik Uusth, Hoffhiebig, Kaisor stb. összes készítményeit, melyort a magyazr közönség bizonyára csak halás lesz. Hisszük hogy így okulva hazafias gyógyszerészeink is segédkezet nyujtandanak e nagyarányu terv kiviteléhez, mely irányban úgy ertesülünk a közel napokban értekezlet készül össze-ülni.

A katonaság köréből.

Baró Leonhardi a 7. huszárezred népszerű s derek parancsnoka hosszabb időre távozik városunkból. Egészsége helyreállítása miatt három bavi szabadságot kapott. Öszintén kívánjuk, hogy a magyarok iránt oly meleg szimpathiával viseltető kiváló jeles katona mielőbb térjen vissza a legmagyarabb városba.

Központi sajtóiroda a városházán.

A legközelebb tartott városi tanácsülésen szóba került egy már régóta szükségesnek tartott intézmény is. Ez pedig a központi tudósítás berendezése. Ez által megszűnnék a jelenlegi kapkodó, rendszertelen állapot, mely szerint a hírlaptudósítók, minden rendszer nélkül kénytelenek néha a legközérdekűbb dolgokról szóló tudósításokat, majdnem erőszakkal, néha fortélylval leglőbbször pedig helytelen világitásban megszerezni és leadni lapjuknak. Ugy haljuk e czélből a polgármesteri titkár, vagy helyettese bizatnék meg, ki a közérdekű és közölhető ügyeket egy könyvbe gyűjtené s úgy nyujtaná a lapok tudósítóit élé. Részünkről melegen üdvözöljük az eszmét, még azt is hozzátesszük, hogy a rendőrségen sem ártana ezen intézmény életbeléptetése, mert ott való-sággal még nagyobb szükség volnaerre mint közigazgatásnál.

Angol tábornok Debreczenben.

Tegnap óta rendkívül érdekes vendége van Debreczennek. Az angol hadsereg egyik tekintélyes törzstiszteje, general Gerard látogatott el hozzánk és negy napig fog nálunk időzni. Gerard generalis az angol kormány küldötte ki Magyarorszagba az annak idején nagy szenzációt keltett lövasárlási üzelmek tüzetes megvizsgálása végett. Két és fél hónap óta időzik general Gerard Magyarorszagon. Neve világhírű, ő az a híres oroszlan-vadász, a kinek merész kalandjairól, vadász-

bravurjairól már könyveket írtak. General Gerard vadászatai alatt megismerkedett Ferencz József braganzai herczeggel is, huzamosabb ideig vadászott vele. Az ő révén lépett összeköttetésbe Leonhardi báró Vilmos huszárezreddel is. A generalis Debreczenben is annak a nevezetes osztrak lövasárló czégiek üzelmait nyomozza, a mely alaposan becsapta az angol kormányt. Idejét úgy rendezte be, hogy hivatalos dolgai mellett maradjon ideje viszonyaink tanulmányozására is. Ma d. u. a löversenyre fog kimenni. Hétfőn végignézi a Vilmos huszártisztek carusseljét, melyet az ezred tisztikara a sámsói dombokal rendez. Kedden pedig a Hortobágyra rándul ki, ahol Király Gy. gazdasági tanácsnok fogja kalauzolni. Baró Leonhardi ezredes intézkedésére az angol tábornok mellett bíró Kapri huszárhadnagy van, ki mint tolmácsa szerepel a tábornoknak s a szükséges utbaigazításokkal szolgál neki.

Jókai esdebreczeni tárgy regénye.

Hazánk koszorus költője Jókai Mór a mult évben „Egetvivő asszonyisziv” cím alatt regényt írt. A regény hősei itt éltek, itt laktak Debreczenben s főh sei az érdekes, gyönyörű regénynek, Baranyi Miklós a hét-személyes tabla birája, neje, Jókai szerint, „a legdicsebb anyja”, Ungvari Kata s kitagadott fia. Jókainak ez a regénye hiteles történeti adatok alapján íródott s mint azt annak idején megírtuk, a regényhez a leg-hitelesebb adatokat, ahogy Jókai nevezi, a Baranyi dokumentumokat, egy egész könyvtart kitevő okmányokat a debreczeni itélőtábla tudós tanácselnöke bessenyei Széll Farkas bocsátotta Jókai rendelkezésére. Az „Egetvivő asszonyisziv” most már megjelent s a szerző, Jókai Mór halából megküldte a regény diszkötésű példányát Széll Farkasnak egy meleg hangu levél kíséretében. A levél tanulsága annak a rajongó szeretetnek, a melyel Jókai Debreczen iránt viseltetik s milyen lelkesedéssel dolgozta fel Jókai ezt a debreczeni tárgy regényét. Az érdekes levél így hangzik:

Kedves Barátom!

Ennek az egész regénynek a megalkotásában Tied az oroszlanrész. A való történetet Te gyűjtötted össze érdekes adataidban, amik egy rendkívüli nő jellemet megvilágitanak. És te bocsátotad ez okiratokat rendelkezésemre, ki valódi lelkesedéssel igyekeztem azoknak nyomán legalább költői igazságtételt szolgáltatni egy életében anyai szenvedést, üldöztetést elviselt nemesszivű asszonynak, a legdicsebb anyának.

Fogadd igaz baráti köszönetemet nagy becsű hozzájárulásodért s tarts megezen-tul is tapasztalt jóindulatodban. Isten áldása legyen veled és szereteteddel.

Budapest, 1902. ápril. 23.

igaz barátod

dr. Jókai Mór.

Az utcák locsolása.

Az utcák locsolása Debreczenben csak olyan szemfényvesztés. Mert hát mindenki tudja, hogy az utca locsolás nálunk a fő-tér megöntözéséből, és a nagyságos polgármester ur villája körüli porkergetésből áll.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény társulat BUDAPESTEN,

Gőzcséplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejű nagyságban.

Magánjárók (uti mozdonyok.) 1800 gőzcséplőkészlet üzemben. Debreczeni képviselőség: **RÁHMER MIHÁLYNÁL** Piacz-utca.

hazai gyártmány.

Külső Váci utca hetedik szám.

Elismert kitűnő

A tekintetes tanács azonban, híven a régi tradíciókhoz, mégis pályázatot írt ki az utcák locsolására, és a mai napon lejárt határidőre két ajánlat érkezett be. Az egyiket Gömör Páter adta be, a ki 6 korona napi árért hajlandó az utcákat locsolni, a másik ajánlkozó Lehmann és Tóth Gyula, a kik 5 korona 20 filler napi árért hajlandók elvállalni a locsolást. A tanács bölcsessége lesz hivatva dönteni a két ajánlat felett.

A debreczeni szabadság szobor.

A szabadságszobor és honvédelemek ügyében közgyűlésileg kiküldött 12 tagu bizottság tegnap, pénteken d. u. 5 órakor tartotta ülését Komlóssy Arthur főjegyző elnöke alatt a városháza kistanácstermében, mely alkalommal a szabadságszobor felállítására nézve fontos határozatokat hozott a bizottság, melynek pontossága, az ügyek előbbre vitelére való agilitása, valóban ritkaság számba megy a szalmaláng korszakban. Kiküldött tudósítók a következőkben ad számot az érdekes ülés leolvasásáról.

Az elnökön kívül jelen vannak: Balogh Imre ny. kir. táblai bíró, dr. Hegedüs Pál 1848/9. évi honvéd egy. elnök, Váczy János és Szabó József honv. egy. tagok, Lengyel Imre, a Csokonai kör vál. tagja, Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyző és Roncsik Lajos főszámvéző mint a tanács küldöttjei és Hamar László jegyzőkönyvvezető. Elnök üdvözlö a megjelent tagokat és az ülést pont 5 órakor megnyitja,

Felolvassák Tóth Andras szobrásznak bizottsági elnökhöz intézett jelentését, melyben tudatja, hogy a szabadságszobor érzébeöntése Hirman Ferencz budapesti ércöntőjében folyamatban van. A szobor talapzatának homlokzati oldalára illesztendő emblema — melyen 1848. „Szabadság, egyenlőség és testvériség” jelmondat és a szabadságnak egyéb tropheumai láthatók — már érzébe öntve van s az igen szépen sikerült. Kéri ezek tudomásul vétele mellett a talapzat hátsó oldalára alkalmazandó felirat szövegének megállapítását.

A bizottság több rendbeli feliratszövegek közzé a következőkben állapodtak meg: „A szabadság dicső eszméjének!” „Debreczen sz. kir. város közönsége.”

Ezen felirat a talapzat színe és minőségének megfelelő márványtáblára vésetvén fel, a piedesztál hatulsó oldalára együtt illesztik a fentebb jelzett emblema.

Elnök előterjeszti, hogy a szobor leleplezésének ünnepélye f. e. aug. 2-ára levén már közgyűlésig kitűzve: annak programja főbb vonásokban már megállapított volna. A bizottság hosszabb eszmecsere után kimondja, hogy a leleplezés augusztus 2-án — szombaton — d. e. 10 órakor vegye kezdetét s miután az ünnepély nem országos jellegű leendő, arra csupán a helyi hatóságok, egyletek és intézetek kéressenek fel és hívassanak meg. A program egyes részletei, emlékfűzet kiadása s egyéb kisebb jelentőségű teendők elvégzése iránt egy később kiküldendő szűkebb bizottság tesz javaslatot.

Miután a szabadságszobor 28000 koronas alapja a szobrot védelmezni hivatott vaskerítés és segélykövek költségeinek fedezésére nem elegendő, a Csokonai Körhöz mint az emlékkertek alapja kezelőjéhez iratot intéztetik bizottság által, hogy díszes vasrácsnak készíttetése iránt a kellő intézkedéseket megtenni még ez évfolyamán

sziveskedjék. Mindezen megállapodásokról felvett jegyzőkönyv tudomásvétel végett a városi tanácshoz terjesztetik be. Több tárgy nem lévén elnök az ülést 6 órakor berekeszti.

Egy urinó elhunyt.

Egy jótékonyról s nemes szívről általánosan ösmert matróna elhunytárol értesülünk, Özv. Harstein Sámuelné Berger Henrikné és Popper Alajosné édesanyja elhunyt. Az elhunyt halálával gyászbaborította a mindenk által tisztelt Berger családot. A derék matróna haláláról a következő gyászjelentést vettük: Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük a feledhetetlen jó édes anya, illetve anyós, testvér, sógornő, nagyanya, dédanya és ükanya Özv. HARSTEIN SÁMUELNE szül. LICHTMANN BETTY vallásos és jótékony életének 86-ik évében, három napi betegség után folyó hó 24-én éjjeli 2 órakor történt csöndes elhunytát. Megboldogult drága halottunk földi maradvényai f. hó 27-én d. e. 10 órakor fognak a Széchenyi-utca 21. sz. gyászházától az izr. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Debreczen, 1902. április 25. é. Áldás és béke lengjen porai felett! Özv. Berger Henrikné sz. Harstein Hermina, Dr. Popper Alajosné szül. Harstein Róza leányai, Glatter Henrikné szül. Lichtmann Eleonora nővére, Glatter Henrik sógora. Dr. Popper Alajos veje Popper Jenny ferjével Lukács Árminal, Popper Berta ferjével Dr. Balkányi Miklóssal, Dr. Popper Tódor, Berger Jenő nejevel Fisc bein Mariskával. Dr. Berger Andor, Berger Ilka ferjével Berger Mórral, Berger Margit ferjével Dr. Szász Adolfal, Özv. Berger Vilmosné szül. Fried Margit unokái. Dédunokái: Lukács Ilona ferjével Dr. Hegedüs Jenővel, Lukács József, Lukács Erzsike, Lukács Elek, Lukács Anna, Balkányi Kálmán, Balkányi Béla, Berger Imre, Berger László, Berger István, Berger Gábor, Szász Márta. Ükunokája Hegedüs Kató. Koszorúk mellőzését kérjük.

Ötvenezer korona egy paripáért.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága valószínűleg drágán fogja megfizetni, hogy alkalmazottai tegnap, egy versenyparipa kiszállításánál nem jártak el elégtérültekintő gondossággal. P e j a c s e v i c h Albert gróf ugyanis tegnap délután versenyparipáit szállította Debreczenbe, a mai löversenyekre. A mint az egyik lovat a vasuti kocsiból kiszállították, vasuti kocsit és a rakodó közt elhelyezett hid — a mely valami korhadt deszkából lehetett összetakolva, leszakadt és a nemes állat lebukott a kocsit alá. Esés közben két hátalsó lábát összetört még pedig annyira, hogy a kapott sérülések miatt hasznavehetetlenné vált. A versenyparipa tulajdonosa Pejacevich gróf a köteles vigyázat elmulasztása miatt pert fog indítani az államvasutak igazgatósága ellen és 50,000 korona kártérítést fog követelni tönkre ment verseny lováért.

A városi épületek fentartása.

A városi tanács árlejtést hirdetett a városi épületek jókarban tartására. Az árlejtés határideje ma járt le s Körner Adolf tanácsnok elnöke alatt ma bontottak fel az ajánlatokat. Az épületek fentartására két ajánlat érkezett be és pedig ifj. Tóth István együttes, továbbá Biczó Gyula építész ajánlata, a városi épületek fedőzetének fentartására is két ajánlat érkezett be és pedig Tassi

Károly és Kompanek esérépfedők ajánlata. A tanács a beérkezett ajánlatok felett legközelebb fog dönteni.

Az angol club

elnöksége felkéri a club tagokat, hogy a f. hó 27-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó közgyűlésen mindenesetre megjelenni sziveskedjenek.

Touristák és távlovaglóknak.

Hozzánk érkezett teljeen hiteles tudósítások szerint a Kwizda-féle közsvény-fluid legjelentékenyebb turisták és lovaglók által farszto utak megtétele után jelentékeny sikerrel alkalmaztatik. A Kwizda-féle közsvény-fluidnak mint éppen értesítenek bennünket, azon tulajdonsága van, hogy az emberi test izmait ellenállóképesekké és kitarótkká teszi, úgy hogy a legnagyobb fáradságot könnyen feledteti. Lársrészt pedig ezen szer alkatrészei által a kimerült izomrészeket teljesen helyreállítja és minden fáradságot és tulerőletéstől eredő fájdalmat megszüntet. Gyaloglók és lovasokra nézve ezen szakemberektől jött intés bizonyára nagy értékkel bír.

Az életuntak.

Egy pénzsóvár atya szívtelensége majdnem halálba kergetett két viruló emberéletet S. mérnök és B. nagykereskedő leánya egymásba szerettek. Az apa azonban mitsem akart tudni s házasságról és a fiatal kérőnek kijelentette, hogy leánya 100.000 korona hozományt visz férjének és csak olyannak adja leányát, akinek legalább ugyanennyi vagyona van. Azonban a mérnök szegény volt, mint a templom egere. Az apa hajthatatlan maradt s hallani sem akart e házasságról. E nyakassá mélyen elszomorította a szerelmes párt. Elhatározták, hogy közösen megválnak az élettől. A mérnök godoskodott a revolverről és titkos menyasszonyával együtt elkészültek azon útra, melyről nincs visszatérés. Szótlanul, lassan haladtak a Teréz-körút felé. Amint azonban Török A. és Tsa bankháza előtt elmennek, hallják amint egy ur, aki a bankházból jött ki, egy várakozó társának egy számot mond. És hozzátette: „100.000 koronát nyert!” Gépiesen ismételte a mérnök a nyerő számot. „Játszol te is az osztályorsjátékon?” kérdezte a menyasszony. „Igen.” „És melyik számmal?” A mérnök vállat vont: „Ha óhajtod megnézem”. Tarczájából előveszi a sorsjegyet. — Az a szám volt, melyet most hallottak említeni. Izgatottan besietnek Török bankházába, ahol megerősítették az örömhirt és boldogságtól sugárzó arccal siettek a keményszívű apához, aki most már beleegyezett a házasságba. És az életuntakból boldog házaspár lett.

Elveszett

a Piacz utca Vasut-felé menő uton egészen az Erzsébet szőlőtelepig egy órafüggő, két arcképpel ellátva. Az illető megalató kéretik illő jutalom mellett kiadóhivatalunkban átadni.

FEKETE JAKAB uri divat, Kalap és fehérnemű üzletét (Debreczen Főter, kistemplom mellett) a tavasz folyamán fővárosi mintára átalakíttatja építkezés és helyszüke végett igen olcsó szolid szabott áron lehet vásárolni, a fenti legjobb hírnévnek örvendő czégnél, hol elismert legszebb férfi divat újdonságok dus választéka található.

Külön kiállításban

láthatók: 21 ragadozó és mélylato praeparált hal, szerszámok a fogáshoz, úgy mint tengeri szigonyok.

Magyarazatok mindig tartatnak.

Nyitva naponta reggel 9-től este 8 ig.

Megnyilik szombaton, ápril 26 és tart május 4-ig.

Beléptidj 40 fl., gyermekek és katonák örmesterig 20 fl. Iskolák és egyletek kedvezményben részesülnek.

Kiváló tisztelettel

az igazgatóság.

A vásártéren Széchenyi utca sarkán látható a norvégiai halászat és az

óriási czethal

kiállítás.

A cethal a világ legnagyobb emlős állata. 21 m. hosszú, 360 cm. magas, 355 mm. súlyu Kifogták 1900. aug. 1-én a Spitzbergák és a Medve szigetek között. A fogásnál 75000 kg. súlyu volt, a legnagyobb cethal, melyet eddig fogtak.

Mag. és kir. osztrák-magyar kizárólagos mag.
Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
 (száját házában)
 Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből fölölkötök, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítottak és ami a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.
 Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

MATTONI FELE
BUDAI
KESERÜVIZ

legjobb hajtszer.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

Harzi kanárik mely hangok és trillázok kaphatók utánvét mellett 8-20 márkáig. Árjegyzék ingyen. W. Heering St. Andreasberg. (Harz) 427.

Eladó ház Debreczenben a Hatvan utca elején piac-hoz közel eső 8 sz. 415 négyszögöl területű házastelek kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Hódy Bélánéval Egyház tér 17. Debreczenben.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő” használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárban, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

Kútfúróknak lakatosoknak, kovácsoknak különféle szerszám és használható óska csak üzlet feladás miatt minden elfogadható áron eladók. Ugyanott egy esztergapat teljes lakatos műhely berendezés olcsón kapható. Piacz-u. 26.

Kátrány, karbolinium a legjutányosabban kapható Félégyházi Janos fűszer üzletében a Piacz és Miklós-utca sarkán.

Egy kiló finom kávé 1 frt és 6 krért kapható Félégyházi Janos fűszer üzletében a Piacz és Miklós-utca sarkán.

Gyertyányliget (Kabolapojána) a legszebb, legegészségesebb klimatikus erdei helyi gyógyhely, ásvány ürdő és vizgyógyintézet Máramaros megyében.

Csodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ozonduz, enyhe levegő, kítőnő és könnyen emészhető tiszta **vasforrások**. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. **Legradikálisabb gyógsiker: Vérszegénység, sápkor, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál.** Kényelmes esinos lakások és igen jó ellátás. **Igen mérsékelt árak.**

Idény: május-okt. Vasúti állomás N.-Boeskö. **Fürdőigazgatóság.**

Darvas Testvérek

feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők.

Gazdasági, és ipari háztartási gépek szakszerű javítása legjutányosabban vegeztetik.

Egyszerű és díszes

Kerti lóczákat,

kerti és raklári

Vizfecskendőket.

udvari és községi

Kútszivattyukat,

kitűnő szerkezetű

Borsajtókat, szőlőzúzókat,

és minden építési

Vastárgyakat,

olcsó gyári áron

olcsó kézből ajánl

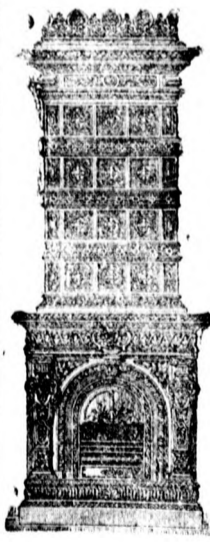
„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

Péterfia végén, a Hadházi utcában.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használata mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzik (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Wiukler Ed. Wien. 19 I. Sommergasse 1.** Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz” címzett gyógyszerárban. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéséért jó díjazás adatik.

Schrader Gyula
 likőr-töltései.
 Schrader Gyulától, Fenebach-Struttgarterban. A legjobb és leggyorsabb mód házihasználatra likőroket előállítani.
 Árjegyzék és prospektus küld az Ausztria és Magyarország területén: **Maager W. Wien, III. 3. am Neumarkt 3.**

Raktárhelyiség változtatás miatt a raktáron levő

Cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

továbbá

Fűzőedények, takarékkonyhák, épületvasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek mérlegek, revolverek, töltények és peronospora fecskendők

nagyválasztékban

a legjutányosabb árban kaphatók

Kovács Gyula vasüzletében

a Bika szálloda mellett.

dusan felszerelt női és gyermek fölöttő áruházában Debreczen, főtér, Hungaria kávéház mellett. **Udonságok** női és gyermek fölöttőkben, nap és esernyőkben, blousok, övök és nyakdiszek nagyválasztékban

Eladó földbirtok.

A nádudvari határon fekvő tagbirtok 817 holdat tevő — 1200 □ számitva — szántó, kaszáló és legelő, épületekkel, kutakkal ellátva szabad kézből örök áron eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek H. Nádudvaron **Doby Sándor** tulajdonossal.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként **1000 korona** is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg címét **G. 51. sz. a.**

Andas **Annoncen-Bureau** des „Merkur” Nürnberg Mendelstrasse 23.

Turul permetező.

A jelenkor legjobb

peronospora permetezője

javitott alakban, 1902. Modell, fényesen kiállotta a próbát. Teljesen szilárd, réz alkatrészekkel, egy perc alatt kivehető székárammal. Könnyű, jó és biztos munka.

Kapható

Kontsek Géza

magkereskedésében, Kossuth utca 7.

Minden gyártmányu kerékpárreszket raktáron tartunk.

Schweitzer Testvérek
DEBRECZEN,
Piacz-utca 56. a megyeház mellett.

Üzletek :
Miskolcz,
Rimaszombat, Jászberény

Ájnlunk :
Kerékpárokat
elsőrangú angol és német gyártmányokat, **hölgyek és urak részére** meglepő hasznos szabdal-makkal védett újításokkal.

Kényelmes részletfizetésre is a legalsó gyári árakban.
Nagy mechanikai varrógép és kerékpár zománczozással és nikkelezéssel berendezett javító műhely.

Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Minden gyártmányu kerékpárreszket raktáron tartunk.

Kérjen ön kerékpár és kerékpárresz árjegyzéket tőlünk.

Kérjen ön kerékpár és kerékpárresz árjegyzéket tőlünk.

Klimatikus gyógyfürdő Szolyva-Hársfalva (BEREGMEGYE.) **Hidegvíz-gyógyintézet**

(Vasuti állomás.)
Remek szép fekvés, kiránduló helyek és sétányok.

Gyógyeszközök :
Hidegvízgyógyintézet, vasas és égvényes savanyúvíz és fürdők, ez idén ujonnan és czélszerűen átalakított sós és fenyőbél-gyógyintézet, villany-massage, természetes melegtej, juhsavó; mindezek czélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Jármánymentes hely. — Gyógyszertár. — Állandó fürdőorvos. — Két vendéglő.

Kitűnő ellátás és lakás.

Gyógyjavallatok :
Tüdőbajok, malária (mocsárláz), sége, hörg- és tüdőhurut, emésztelenség, máj és lépdagasztatok, vizeletgyulladások, s görvélves esontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vér-bajok, köszvény, görvél, bujakór, delirium trem. potat. Nőbajok, fehérfojás, sápkór, havi zavaroknál.

Elsőrendű cigányszene.
Idény : májustól októberig.
Prospectussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál a **fürdőigazgatóság.**

MIÉRT van annyi utánzat ? MERT a valódi Eisenstädter-féle

Linoleumpadló zománcz

a törv. bej. 'vaslovag' védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett Az **Eisenstädter-féle**

Linoleumpadló zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmulhatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzásu nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak

Védjegy **Eisenstädter-féle**
'Vas lovag' „Linoleumpadló zománczot“ a törv. bejegyzett „Vas lovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek
lack és festék gyára.

Kapható Debreczenben : Békés Emil, Csanak J., Félégyházi János, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby F. Utóda, Kontsek G., Czegedy és Polgár, Party Eerenecz, Riekl József Zelmós, Roth Antal, Sesztina Lajos, Komlósy Lajos, Térei József és Tóth Kalmán cégeknél.

6000 mm. rozs és buza prés szalma

igen olcsón, Nagyvárad vidéke egyik állomásáról, **préseletlen** állapotban eladó. Tudakozódások „D. A. 895. Rudolf Mosse Dresden“ intézendők.

Általán elismert diétet-cosmet szer (be-dörzsölésre és idegek erősítésére.)

KWIZDA FLUID

Kigyó jel

TOURISTA-FLUID

Erősítés és erőmegújítás céljából eredni nyel használják az összes sportok párosok és lovagok nagyobb tiszak után.

1 ÜVEG ÁRA 2 KORONA, 1/2 ÜVEG ÁRA 1 KORONA 20 FILLER

Valódi csak fenti védjeggyel. Kapható az összes gyógyszerárakban.

FÖRÁKTÁR: **KREISAPOTHEKE, KORNEUBURG BECS** mellet.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csuszál és megbűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárlásakor óvatossak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéjegyzőssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárakban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapest.**

Richter F. Ad. és társa,
•• céasz. és kir. udvari szállítók. ••
Rudolstadt.

Egyedül valódi angol

THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ : 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepen gyógyítja a gyomor, szelegörösöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hámorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszűnteti a felbűfögést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és beibajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknél, megszűnteti a fejfájást, szakgafást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a **mellékelt zöld mezejű apácza-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyárából Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronaért, Bosznia és Hercegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előfizetés vagy összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön ? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia kenőcsöt** használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmas enyhítésében utl-érhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható : a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyilások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lóvés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl. : üveg, szálka, homok, tövis, serót stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinöves, képződmény, karbnukulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgtyülés, a lábna járás közben történt kisebélése, fagyás és ége-tés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebélése, torokdaganat, meggyűlt vér, fulzugás stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Prograda“ a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhatásában utóérhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régibb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi se-gély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett árta-matlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim-
Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Prograda bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Agramban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Árlejtési hirdetmény.

A Berettyó-ujfalui sárréti népbank részvénytársaság saját céljaira Berettyó Ujfalu községben egy magas souterrainnel bíró földszintes üzleti ház építését határozván el, ezen munkálat kivitelének biztosítása céljából az 1902 évi május 10. d. e. 10 órája a sárréti népbank üzlethelyiségében tartandó szóbeli s annak befejeztével zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A versenyezni óhajtókat arra is felhívja, hogy ajánlataikban világosan és félreérthetetlenül jelentsék ki, hogy a költségvetés függelékét képező általános és I—IX ig jezett részletes föltételeknek magukat alávetik, hogy az általános föl tételek 43 §-ában említett anyagokat a megállapított egységárak mellett átvenni készek és hogy ezen anyagok költségeinek a I. számú kereseti összegből való levonásához hozzájárulnak.

Az ajánlathoz a 32.404 kor. 11 fl. költség összeg 10% ának megfelelő bantpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet, terv és költségvetés, az általános és részletes föltételek e sárréti népbanknál d. e. 8—12 óra közt naponként megtekinthetők.

Ajánlatok csakis az összes munkálatokra és az eredeti költségvetés egységáraiból százalék leengedéssel lehet tenni.

Berettyó Ujfalu 1902. apr. 18.

A sárréti népbank részvénytársaság igazgatósága.

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!
A szőlőtelepek befecskenedéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

MAYFARTH Ph. és TÁRSA-féle

szabadalmazott önműködő
úgy hordozható mint kocsi

szerepelt

«SYPHONIA»

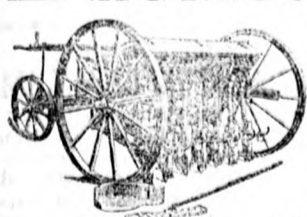
fecskenedő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyúsá nélkül a folyadékot működőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskenőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitathatlan kiválósgát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

MAYFARTH Ph. és TÁRSA legjobb szerkezetű

«AGRICOLA»

tolóvetőkerék-rendszer vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, változó méretű, dombon vagy síkon a legkényesebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

MAGTAKARÍTÁST teszik lehetővé. — Különlegességeket szén- és szalmaprések kezi használatra, kukorica, orzsolók, cseplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ckek, hengerek és boronákban a legjobb rendszer és elismerő bizonyítványok mellett gyártanak és szállítanak.

Ügynökök jutalék ellenében kerestetnek új gépek és szab. technikai eszközök eladására. Olyanok, kik úgy a malom, valamint a téglá szakmában jártasak, előnyben részesülnek Ajánlatok „Fartas” jelige alatt **Goldberg'er A. V.** Budapest IV. Váci utca 20 küldendők.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek.

Egy szelvény 3.10 mt. (frt 2.75, 3.70, 4.80 jó) hosszú, teljes uri öl. „ 6.— és 6.90 jobb } valódi kárp-
tönny (kabát, nadrág) „ 7.75 finom } és szövetek
mellény) ad ára csak „ 6.65 finomabb } legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felső szöveteket, turista lödönöket, legfinomabb kangarnokat stb. Kérd gyári áron a valódiságtól és szolidaságtól jól ismert postógyári raklár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Minták szállításért jótállás. A magánfelek előnyei tetemesek, szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni

Mindenütt

még kis helyiségekben is kerestetnek ügyes ügynökök egy kedvelt különlegességi áru eladására, mely naponként 5 esetleg 25 koronát is kereshetnek. Ajánlközások, hivatkozással ezen lapra és az eddigi foglalkozás megnevezésére „Kereset” cz. alatt **H. Schalek** hirdetési irodájához Bécsbe küldendők.

Mivel az ékszerüzlet ápril végén bezáratik

felkértek néh.

Szöllőssy György adósai

tartozásaikat e hó végéig okvetlenül rendezni.

Órák, ékszerek, ezüstművek a legolcsóbb áron árusítatnak el.

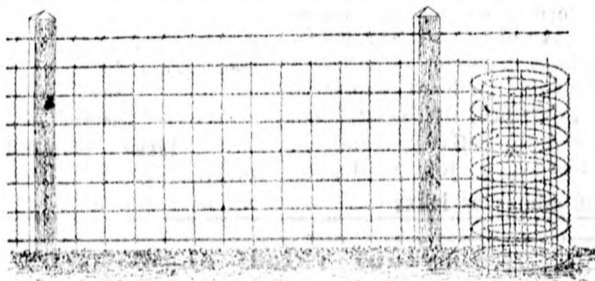

Phonographie
Edison
Arjegyzetek
ingyen adatnak

Centrale
Wien, Hauptstraße 28.
Edison Import House.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Ujdonság!

Ujdonság!

Haidekker Sándor

sodronyszövet, fonat és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII. Üllői-ut 48 ik sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát

mint a legzelelszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyeinnél fogva föltűnően minden eddigi alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: **Olcsóság:** 1 méte magasságu tekercseken a következő áron kapható:

Fekete vassodronyból:

Sodronyvastagság: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 milliméter.

Árméterenkint 35 40 45 50 55 fillér.

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

Sodronyvastagság: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 milliméter.

Ar méterenkint 40 45 55 60 65 fillér.

Czél szerűség: A fonat lyukbősége 5 cm. lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskésök, tehát az átmászást megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronyötekek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak — a szálak összecusúsza tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel a fonat sima és feszes marad. Feszítő sodronyok, csavarok stb. alkalmazása föltűnően egyszerű. A fonat fölött egy-két sor tüskés sodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. A tüskés sodrony méterenkénti ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít; közönséges gép és kézi sodronyfonatokat mindenféle célokra; csinos és erős kivitelű kapu- és ajtókat, valamint nyaraló, park és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtár ablakrostályokat, ökor szájkosarakat, szikraforgókat, gabonaosztályozó hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronykoppenyvel való ellátását. Sodronyszöveteket, fonatokat és vaskereffű szítákat szelölőrostákba.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Intányos, pontos és gyors kiszolgálás.

A m. kir. államvasutak gépgyárá-
nak lokomobil cséplőgép és MIL-
LENNIUM aratógép gyártmányai a
parisi nemzetközi kiállításán leg-
nagyobb kitüntetést, a GRAND
PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci körút 32-ik szám.

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSEPLŐKÉSZLETEIT
14, 16, 20 lóerejű COMPOUND LOCOMOBILJAIT s végre

„MILLENNIUM”

legújabb szerkezetű fűkaszó, marokrakó és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczelöntésű ekefüvel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: **MÁRKUS J. Debreczen.**

Egyedüli butorgyár

Debreczenben.

Alapított 1875-ben. — Több éremmel kitüntetve.

SCHVÁRZ VILMOS

Cs. és kir. udv. butorgyáros.

Gyárhelyiség: Üzlethelyiség:
Szálka-utca 5. Piacz-u. 71.

Ajánlja

saját gyártmányu

és dusan felszerelt butorraktárát, valamint kárpitos butorait nagyválasztékban, díszítéseket mindennemű stílusban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig jutányos ár mellett. — Javítások olcsó árban elfogadják. Pontos kiszolgálás biztosított. — Költségtérítés, rajz és mintákkal készséggel szolgálók.

A legújabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosóruha kelmék

óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai cégnél
Kistemplom bazár.

SANTAL EGGER

gyógyító erejével felülmúlja a külföldi szereket.
Kipróbolt, orvosilag ajánlott

10 szer, hólyag és bajoknál és minden oly esetben, hol az orvosok Santal olajat, Copaivát vagy Cubebát ajánlanak. A

SANTAL EGGER

tiszta koletindiai Santal olaj tartalma miatt meglepő sikeres hatású az ifjúság bántalmainál. Az orvosok is kedvelik és rendelik 1 üveg ára 3 kor.

Vidékre a pénz előzetes beküldése után bérmentve 3.40 kor. Csak a törvényesen védett tigris-lej védj. valódi. Kapható a legtöbb gyógyszerárban Fő és szétküldési raktár. **Nador gyógyszerár**

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla és Muraközy László gyógyszerárban.

Egyedüli olcsó bevásárlási forrás

Lukács Vilmos Debreczen, Hatvan-u. 5.

Az építkezési idényre ajánlja dusan felszerelt

raktárát.

Aszfalt és kőfödél
lemezek, carboli-
neum, kátrány,
kocsikenőcs, el-
szigetelő lemez,
cement, gipsz

hornyolt tetőcserép, John-féle szab. kitűnőnek bizonyult kéménytoldói.

MELOCCO PÉTER

cement és betonmű gyárának képviselője.

Elvállal facemntető és aszfaltlemezzeli tetőfedéseket, mindennemű betonmunkát.

SZABADOS és ROSSI

vízvezeték és világítási vállalat

DEBRECZEN

Piacz-utca 58.

Légszesz és vízvezetékek

CLOSETEK

és csatornázások,

SZIVATTYUK

Fürdőberendezések

és Gőzfürdők

stb. berendezésére.

Kőagyagsövek raktáron.

Konyári Sóstó fürdő

megnyitás május hó 4 én.

Gyógyítja a görvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelő lob, összezsugorodott ízület stb. mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatású.

Fürdő-orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás-orvos.

Jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok, személyes felügyeletünk alatt állanak) és a mi fő, igen mérsékelt díjszabások mellett, rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: Hosszupályi, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és távirat állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel a **Konyári Sóstó fürdő vállalat** igazgatósa.

Mészáros Miklós
m. kir. szabad. osztálysorsjegy-főelárusító
Budapest, VIII., József-körút 22—24. sz.

Ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek közvetlen beszerzését főelárudájából

$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	Küzás május 22 és 23-án
1.50	3.—	6.—	12.—	

Megrendeléseket czélszerűségi postautalványon kérem.

A szőlő
OIDIUM
betegsége ellen
a legjobb szer a **Dr. ASCHENBRANDT-féle**
r é z k é n p o r.

Leszállított ára Budapesten :
50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 46 fillér
10 és 5 kilogrammos zsákokban á kgr. 50

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja; ajánlatosabb — mert a mustot em nödösíti — mint a tiszta kénpor vagy kénmáj.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Ott, ahol múlt évben a peronospora nem tett kárt, de a lisztharmat igen, az első permetezés helyett elég rézkénporral a tökélet beporozni. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.
Megrendeléseket elfogad a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V. Alkotmány-u. 31-ik szám. — Vízontelárusítók kerestetnek!

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen Rózsátér.

Órák, ékszerek, ezüstneműek

a lehető legolcsóbb áron
az ország legnagyobb többször kitüntetett
óra és ékszerüzletében

Debreczenben

Löfkovits Arthurnál

Főpiacz, a főposta mellett.

Képes árjegyzék ingyen bérmentve.

Régiségek legjobb áron vétetnek.

Serravallo
KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Krafft-Ebin tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig Moorhg tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Wofeinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **Uvegokban $\frac{1}{2}$ liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40** árusittatik minden gyógyszerertárban.

I. Serravallo gyógyszerertár Triesztben.

Csipke függönyök
tisztítása
a szőlek elrongálása nélkül.

kifogástalanul

Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító intézetében eszközöltetik.

Debreczen

Széchényi utca 42 sz.

— Üzlethelyiség az utcára. —

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.